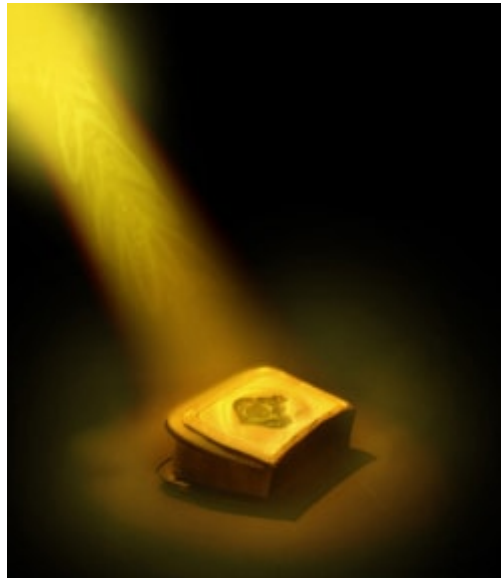

قرآن در آینه احادیث

<"xml encoding="UTF-8?">

برتری قرآن

قال رسول الله (صلى الله عليه وآله): «فَضْلُ الْقُرْآنِ عَلَى سَائِرِ الْكَلَامِ كَفَضْلِ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ»
رسول خدا (صلى الله عليه وآله) فرمود: برتری قرآن بر سایر سخنان، مانند برتری خداوند است بر بندگانش. (1)

قرآن در کنار عترت

قال رسول الله (صلى الله عليه وآله): «إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ أَحَدُهُمَا أَكْبَرُ مِنَ الْآخِرِ كِتَابُ اللَّهِ حَبْلٌ مَمْدُودٌ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ وَ عِزَّتِي أَهْلَ بَيْتِي فَإِنَّهُمَا لَنْ يَفْتَرِقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَى الْحَوْضِ»
رسول خدا (صلى الله عليه وآله) فرمود: من در میان شما دو چیز سنگین و (گران بها) به یادگار می گذارم، کتاب خدا و اهل بیت من از هم جدا نمی شوند، تا مرا نزد حوض کوثر ملاقات کنند. (2)

تعلیم و تعلم قرآن

قال رسول الله (صلى الله عليه وآله): «خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ»
رسول خدا (صلى الله عليه وآله) فرمود: بهترین شما کسانی هستند که قرآن را آموخته و به دیگران تعلیم می دهند. (3)

قرآن خواندن جوان

قال الصادق (عليه السلام): «مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ وَهُوَ شَابٌّ مُؤْمِنٌ اخْتَلَطَ بِلَحْمِهِ وَدَمِهِ»
امام صادق (عليه السلام) فرمود: کسی که قرائت قرآن کند در حالی که جوان با ایمان باشد قرآن با گوشت و خونس آمیخته می شود. (4)

عمل به دستورات قرآن

قال رسول الله (صلى الله عليه وآله): «مَا آمَنَ بِالْقُرْآنِ مَنِ اسْتَحَلَّ مَحَارِمَهُ»
پیامبر (صلى الله عليه وآله) فرمود: ایمان نیاورده است به قرآن کسی که حلال بداند چیزهای را که قرآن حرام کرده است. (5)

تلاوت قرآن در خانه

قال النبي (صلى الله عليه وآله): «نُورُوا بُيُوتَكُمْ بِتِلَاوَةِ الْقُرْآنِ وَ لَا تَتَّخِذُوهَا قُبُورًا كَمَا فَعَلَتِ الْيَهُودُ وَ النَّصَارَى صَلُّوا فِي الْبَيْعِ وَ الْكُنَائِسِ وَ عَطَّلُوا بُيُوتَهُمْ فَإِنَّ الْبَيْتَ إِذَا كَثُرَ فِيهِ تِلَاوَةُ الْقُرْآنِ كَثُرَ خَيْرُهُ وَ أُمْتِعَ أَهْلُهُ وَ أَصَاءَ لِأَهْلِ السَّمَاءِ كَمَا تُضِيءُ نُجُومُ السَّمَاءِ لِأَهْلِ الدُّنْيَا»
پیامبر گرامی (صلى الله عليه وآله) فرمود:

نورانی کنید خانه های خودتان را به تلاوت قرآن و آن را قبرستان قرار ندهید مانند کاری که یهود و نصاری کردند، نماز را در کلیساها و (کنیسه ها) خواندند و خانه های خود را معطل گذاشتند، پس به درستی که اگر زیاد شود تلاوت قرآن در خانه ای خیر و وسعت برای اهل آن زیاد می شود و آن خانه می درخشد و به اهل آسمان نور می

دهد، آنچنان که ستاره های آسمان به اهل زمین نور می دهد و می درخشد. (6)

احترام به قرآن

قال رسول الله (صلى الله عليه وآله): «مَنْ وَقَرَ الْقُرْآنَ فَقَدَ وَقَرَ اللَّهَ وَ مَنْ لَمْ يُوقِرِ الْقُرْآنَ فَقَدِ اسْتَحَفَّ بِحُرْمَةِ اللَّهِ وَ حُرْمَةِ الْقُرْآنِ عَلَى اللَّهِ كَحُرْمَةِ الْوَالِدِ عَلَى وَلَدِهِ»

رسول خدا (صلى الله عليه وآله) فرمود: کسی که از قرآن تجلیل کند، از خدا تجلیل کرده و کسی که قرآن را تجلیل نکند به حریم خدا اهانت کرده است، حرمت و قدر قرآن نزد خدا مانند برتری پدر بر فرزند است. (7)

کسانی که قرآن را به زحمت یاد می گیرند

قال الصادق (عليه السلام): «إِنَّ الَّذِي يُعَالِجُ الْقُرْآنَ وَ يَحْفَظُهُ بِمَشَقَّةٍ مِنْهُ وَ قِلَّةٍ حِفْظٍ لَهُ أَجْرَانِ»
امام صادق (عليه السلام) فرمود: کسی که کشش حافظه اش کم است و با مشقت قرآن را فرا می گیرد و اجر دارد. (8)

وضو داشتن

قال الامام على بن ابي طالب (عليه السلام): «لَا يَفْرَأُ الْعَبْدُ الْقُرْآنَ إِذَا كَانَ عَلَى غَيْرِ طَهْوٍ حَتَّى يَتَطَهَّرَ»
على (عليه السلام) فرمود: هنگامی که وضو ندارید قرآن نخوانید.

مسواک زدن

قال رسول الله (صلى الله عليه وآله): «نظفوا طريق القرآن» قالوا: يا رسول الله: و ما طريق القرآن؟ قال: «افواهكم» قالوا: بماذا؟ قال «بالسواك»

رسول خدا (صلی الله علیه وآله) فرمود: جاده قرآن را پاکیزه کنید. سوال شد: یا رسول الله جاده قرآن کدام است؟ فرمود: دهان. سوال شد: به چه ترتیب؟ فرمود: مسواک زدن. (9)

با خضوع خواندن قرآن

قال رسول الله (صلی الله علیه وآله): «إِقْرَءُوا الْقُرْآنَ مَا إِنْتَلَفَتْ عَلَيْهِ قُلُوبُكُمْ وَ لَا تَنْتَ عَلَيْهِ جُلُودُكُمْ فَإِذَا اخْتَلَفْتُمْ فَلَسْتُمْ تَقْرَءُونَهُ»

رسول خدا (صلی الله علیه وآله) فرمود: مادامی که در تلاوت قرآن قلوب شما نرم می شود و در خود احساس خضوع می کنید قرآن بخوانید و در غیر این صورت حق تلاوت را اداء نکرده اید. (10)

تدبر و اندیشیدن در آیات

قال علی (علیه السلام): «أَلَا لَا خَيْرَ فِي قِرَاءَةٍ لَيْسَ فِيهَا»
علی(علیه السلام) فرمود: آگاه باشید که خیری نیست در تلاوت قرآن بدون تدبر. (11)

نگاه کردن به کلمات قرآن

قال رسول الله (صلی الله علیه وآله): «التَّظَرُّ فِي الْمُصْحَفِ مِنْ غَيْرِ قِرَاءَةٍ عِبَادَةٌ، وَ النَّظَرُ»
رسول خدا (صلی الله علیه وآله) فرمود: نگاه کردن به صفحات قرآن (حتی بدون خواندن آن) عبادت است. (12)

تلاوت از روی قرآن

قال رسول الله (صلی الله علیه وآله): «الْقِرَاءَةُ فِي الْمُصْحَفِ أَفْضَلُ مِنَ الْقِرَاءَةِ ظَاهِرًا»
رسول خدا (صلی الله علیه وآله) فرمود: تلاوت قرآن از روی قرآن بهتر است تا از حفظ. (13)

قرائت قرآن با صوت نیکو

قال رسول الله (صلى الله عليه وآله): «حَسِّنُوا الْقُرْآنَ بِأَصْوَاتِكُمْ ؛ فَإِنَّ الصَّوْتِ الْحَسَنَ يَزِيدُ الْقُرْآنَ حُسْنًا»
رسول خدا (صلى الله عليه وآله) فرمود: قرآن را با صورت نیکو زینت دهید که صوت نیکو بر زیبایی قرآن می افزاید.
(14)

صحیح خواندن قرآن

قال رسول الله (صلى الله عليه وآله): «اعربوا القرآن والتمسوا غرائب»
رسول خدا (صلى الله عليه وآله) فرمود: قرآن را با اعراب صحیح بخوانید و عجائب آن را استخراج کنید. (15)

تلاوت قرآن توأم با اخلاص

قال الصادق (عليه السلام): «إِنَّ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَقْرَأُ الْقُرْآنَ لِيُقَالَ فُلَانٌ قَارِئٌ وَ مِنْهُمْ مَنْ يَقْرَأُ الْقُرْآنَ لِيُطْلَبَ بِهِ الدُّنْيَا وَ لَا خَيْرَ فِي ذَلِكَ وَ مِنْهُمْ مَنْ يَقْرَأُ الْقُرْآنَ لِيَنْتَفِعَ بِهِ فِي صَلَاتِهِ وَ لَيْلِهِ وَ نَهَارِهِ.»
امام صادق (عليه السلام) فرمود: پاره ای از مردم قرآن تلاوت می کنند که گفته شود چه خوب می خواند و برخی قرآن می خوانند برای تامین معاش. در این دو دسته خیری نیست. ولی بعضی از مردم قرآن می خوانند که از راهنمایی های او بهره مند شوند و در نماز و در حال و شب و روز از آیات الهام بخش قرآن بهره معنوی و فکری بردارند. (16)

استعاذه پیش از تلاوت قرآن

قال الصادق (عليه السلام): «أغْلِقُوا أَبْوَابَ الْمَعْصِيَةِ بِالْإِسْتِعَاذَةِ ، وَ افْتَحُوا أَبْوَابَ الطَّاعَةِ بِالتَّسْمِيَةِ.»

امام صادق (علیه السلام) فرمود: درهای معصیت را با گفتن (اعوذ بالله من الشیطان الرجیم) ببندید و درهای طاعت را با (بسم الله الرحمن الرحیم) بگشایید. (17)

دعای پیش از خواندن قرآن

منقول از حضرت رسول (صلی الله علیه وآله) :

«اللَّهُمَّ بِالْحَقِّ أَنْزَلْتَهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ ، اللَّهُمَّ عَظَّمْ رَغْبَتِي فِيهِ وَاجْعَلْهُ نُورًا لِبَصَرِي وَ شِفَاءً لِبَصَرِي وَ ذَهَاباً لِهَمِّي وَ غَمِّي وَ حُزْنِي ، اللَّهُمَّ زَيِّنْ بِي لِسَانِي وَ جَمِّلْ بِي وَجْهِي وَ قَوِّ بِي جَسَدِي وَ ثَقِّلْ بِي مِيزَانِي ، وَارْزُقْنِي تِلَاوَتَهُ عَلَى طَاعَتِكَ ءَانَاءَ اللَّيْلِ وَ أَطْرَافِ النَّهَارِ ، وَاحْشُرْنِي مَعَ النَّبِيِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الْأَخْيَارِ».

«بار خدایا قرآن را به حق نازل کردی و به درستی هم نازل شده، بار الها میل و رغبت مرا به قرآن بزرگ گردان و آن را روشنایی دیده و شفای دل و برنده غم و غصه و اندوهم قرار ده، خداوندا زبانم را به خواندن قرآن زینت ده و چهره ام را به سبب آن نیکویی بخش و پیکرم را به پیروی آن نیرومند فرما و میزان علمم را به تبعیت آن سنگین گردان و خواندن قرآن را شب و روز با توفیق فرمانبرداری روزیم فرما و مرا با پیغمبرت حضرت محمد (صلی الله علیه وآله) و آل برگزیده اش محشور گردان.»

دعا ختم قرآن

منقول از امام صادق (علیه السلام) :

«اللَّهُمَّ إِنِّي قَدْ قَرَأْتُ مَا قَضَيْتَ مِنْ كِتَابِكَ الَّذِي أَنْزَلْتَهُ عَلَى نَبِيِّكَ الصَّادِقِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَلَكَ الْحَمْدُ رَبَّنَا اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِمَّنْ يُجِلُّ حَلَالَهُ وَ يَحَرِّمُ حَرَامَهُ وَ يُؤْمِنُ بِمُحْكَمِهِ وَ مُتَشَابِهِهِ وَ اجْعَلْهُ لِي أُسْأً فِي قَبْرِي وَ أُسْأً فِي حَشْرِي وَ اجْعَلْنِي مِمَّنْ تُرْقِيهِ [تَرْقِيهِ] بِكُلِّ آيَةٍ قَرَأَهَا دَرَجَةً فِي أَعْلَى عِلِّيِّينَ آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ»

«بارالها به راستی و حقیقت خواندند آنچه را بیان کردی در کتابی که بر پیغمبر راستگویت فرو فرستادی، ای پروردگار ما ستایش و ثناء مخصوص تو است، بار خدایا مرا از آنانی که حلال قرآن را حلال و حرام آن را حرام می دانند و به آیات محکم و متشابه آن ایمان دارند قرار بده و قرآن را مونس در قبر و روز بازپسین من گردان . و مرا از کسانی بگردان که هر آیه ای می خواند ، درجه ای در بالاترین درجات بهشت به او عطا کنند ، به رحمتت ای رحیم ترین رحیمان.» (18)

پی نوشت ها :

- 2- بحارالانوار ج 2، ص 99.
- 3- بحارالانوار ج 92، ص 186.
- 4- الکافی ج 2، ص 603.
- 5- بحارالانوار ج 77، ص 160.
- 6- بحارالانوار ج 92، ص 200.
- 7- بحارالانوار ج 92، ص 17.
- 8- بحارالانوار ج 92، ص 202.
- 9- بحارالانوار ج 76، ص 135.
- 10- قرآن در احادیث اسلامی.
- 11- قرآن در احادیث اسلامی.
- 12- بحارالانوار ج 99، ص 65.
- 13- قرآن در احادیث اسلامی.
- 14- قرآن در احادیث اسلامی.
- 15- مستدرک ج 4، ص 372.
- 16- قرآن در احادیث اسلامی.
- 17- بحارالانوار ج 92، ص 216.
- 18- بحارالانوار ج 92، ص 206.